

Nemsokára virágba borul Marosvásárhely

Átszervezik a virágkertészetet

Fotó: Vajda György

Lassan beköszönt a tavasz, és virágba borul Marosvásárhely. Mint ismeretes, a város parkjainak, zöldövezetének egy részét a városi virágkertészet gondozza, ahol javában folynak az előkészületek. Nemcsak a virágágyások újulnak meg, hanem a szolgáltatás is némiképpen megváltozik. Az idény előtti munkálatokról, a szolgáltatásban várható változásokról és a hosszú távú tervekről Ruja Eugen közigazdász, a virágkertészet ideiglenes igazgatója tájékoztatót.

Vajda György

A városi virágkertészet bázisa 9,14 hektár, ebből 0,84 hektár fóliasátor, 8,3 hektár szántóföldként szerepel, ahol kinti kultúrákat gondoznak. Évente kétszer 7680 négyzetméter felületet, összesen mintegy 50 hektár területet gondoznak. Több mint 200.000 tő virágot ültetnek ki, 140.000-et saját termelésből, mintegy 60.000-et (ültetőanyagot) különböző cégektől szereznek be. Egy idényben kétszer-háromszor 12.629 folyóméter sövényt metszenek meg. Jelenleg évente 50-60 utcában 3500-4000 fát tudnak megmetszeni. Jelenleg 80 alkalmazottja van a virágkertészetnek,

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Rendkívüli filmvetítés és beszélgetés

A Maros Megyei Múzeum szervezésében kerül sor a CASTRVM NOVIS: Jövőt építeni a múltból című, Fábián Andor által rendezett dokumentumfilm rendkívüli vetítésére a Csütörtök a múzeumban #7 keretében március 16-án az intézmény várbeli épületének multimédia-termében.

4.

Reflex5 Fesztivál

Rendhagyó módon, három modulra bontva – márciusban, májusban és októberben – tartja a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház az idei Reflex nemzetközi színházi fesztivált.

4.

Táncszínházi vendégjáték Marosvásárhelyen

A sepsiszentgyörgyi hivatásos művészegyüttes a Madách Imre drámáján alapuló Tragédia című produkciójával lép fel április 25-én a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházban.

6.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdijas ügyfele számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2023. március 31-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es** telefonszámot!

ÁLLÁSINTERJÚ

CCCCCCCCCCCC

MÁRCIUS

4., szombat

A Nap kel
6 óra 57 perckor,
lenyugszik
18 óra 12 perckor.
Az év 63. napja,
hátravan 302 nap.

Isten éltesse!

Ma **KÁZMÉR**,
holnap **ADORJÁN** napja.
ADORJÁN: a római Hadrianus név
rövidült változata, jelentése: a Velence
tartománybeli Hadria városából való
férfi.

IDŐJÁRÁS

Változó idő

Hőmérséklet:
max. 10 °C
min. 1 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. március 3.

1 EUR	4,9213
1 USD	4,6349
100 HUF	1,2982
1 g ARANY	275,2360

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Márciusi Korunk – Határ/helyzet/jelenség

A lapszám olyan jelenségeket
tár fel, amelyek határon helyez-
kednek el: fizikai, időbeli vagy
mentális síkon. Olyan történeteket
mesél, amelyek határhelyzeteket
jelenítenek meg. A határok kér-
dése izgalmas téma, ezért a legre-
gebbi korok óta kísértette az
emberiséget, hogy mi van a hatá-
ron túl. A határ fogalma a humán-
és a természettudományokban is
felmerül, így a lapszám szerzői
sokféle területről érkeztek, inter-
diszciplináris szemléletmódot ér-
vényesítve. Guld Ádám a legújabb
online kommunikációs jelensége-
ket elemzi, Tőkés Gyöngyvér és

Fosztó László a kirekesztés for-
máiról ír: a digitális kirekesztés, il-
letve az etnikai szegregáció
kérdéséről. Vákár Zsanett a törté-
nelem határhelyzeteit járja körül
az örmény népirtás kapcsán. A Ba-
lázsi Gábor, illetve a Mérő László
és Póka Tünde által készített tanul-
mányok több szempontból közelí-
tik meg a határokat: az előbbi az
evolúciót meghatározó korszakha-
tárokat vizsgálja, míg a második a
véletlen fogalmán keresztül jut iz-
galmas következtetésekre. Kotta
Ibolya tanulmánya a pszichológia
területén értekezik arról, hogy
minként hat ránk a bizonytalanság.

KORUNK
FÓRUM • KULTÚRA • TUDOMÁNY

LEVEL 1 CLEAR

3
III. FOLYAM
2023.
MÁRCIUS

HATÁR/HELYZET/JELENSÉG

BALÁZSI GÁBOR
BARTÓK BLANKA
CSAPODY MIKLÓS
CSIKI PÉTER
CSIBI LÁSZLÓ
DIMÉNY PÉTER
EGYED ÁKOS
PELLINGER KÁROLY
FOSTÓ LÁSZLÓ
GULD ÁDÁM
KOTTA IBOLYA
MÉRŐ LÁSZLÓ
NÉDA ZOLTÁN
PÓKA TÜNDE
THOMAS STEENSEN
T. SZABÓ LEVENTE
TÖKÉS GYÖNGYVÉRKKA
VÁKÁR ZSANETT

Átszervezik a virágkertet

Fotó: Vajda György

(Folytatás az 1. oldalról)

mintegy húszan végeznek kertészeti
munkálatokat.

Körülbelül két hét múlva vonul-
nak ki a város köztetereire a mun-
kások, mivel több napig legalább
+15 Celsius-fok kell legyen a le-
vegő hőmérséklete azért, hogy a ki-
ültetett növények ne fagyjanak
meg. Ősszel már elültették a két-
nyári növényeket (tulipán, száz-
szorszép, kék nefelejcs) ezek,
ahogy az időjárás melegebbre for-
dul, kiszövellnek. Újdonságként
megtudtuk, hogy az előző évektől
eltérően a központban levő virágóra
számlapját nem a helyszínen,
hanem már a fóliaházban előkészít-
tik, és alkalomadtán ültetik majd ki.
Bár szó volt arról, hogy az idén vál-
toztassák meg a központ dísznö-
vényzetét, a szakértők úgy
döntöttek, hogy a város elhíresült
jelzőjéhez híven továbbra is a do-
mináns virág a rózsák legyen. Termé-
szetesen a töveket évente újítják és
más rózsafajtákkal helyettesítik, de
alapjában a központ kinézetén nem
változtatnak, hiszen végül is Maros-
vásárhely főtere nem véletlenül
kapta a Rózsák tere elnevezést.

Azt tudni kell, hogy a városi vi-
rágkertet öt nagy parkot gondoz,
míg a polgármesteri hivatalhoz tar-
tozó közterület-kezelő igazgatóság
(ADP) további 130 kisebb parkot,
és a tömbházak közötti zöldövezet-
eket is gondozza. Az idén a virág-
kertet újatervezi az egykori
Május 1. strand (jelenleg uszoda)
előtti, a Gedeon Richter gyógyszer-
gyár melletti, a Kárpátok sétányon
az üzletek előtti, valamint a Tudor
negyedben egy nagyobb parkot és a
központban levő zöldövezeteket is.
Nemrég sikerült korszerű 3D-mo-
dellt is készítő tájépítészeti pro-
gramot beszerezni, és ennek
segítségével készülnek el a látvány-
tervek.

Átterveznék a város bejáraitainál
levő zöldövezeteket is, hiszen a
hozzánk látogatók itt szerzik az első
benyomást a városról. Továbbra is
elsőbbséget élvez a központ rendezé-
se, karbantartása, ahova az előző
évben automata öntözőberendezés
is került, és ahol lehet, ott gondozott
(angol) gyepet szeretnének létre-
hozni.

Az igazgató azt is elmondta,
hogy folyamatban van a szolgálta-
tás saját honlapjának a felépítése,
amelyen keresztül minden évben

nyilvánosságra hozzák a terveket,
és ezen keresztül lehet majd igény-
elni a fametszést és -kivágást.
Ezen a téren is változások lesznek.
Április elsejéig szeretnék elkészí-
teni azt a hosszú távú programot,
aminek alapján évente, lakónegyed-
enként, tömbösítve metszenék
meg a fákat, bokrokat. A korábbi
évek tapasztalata szerint ez a munka
nem volt hatékony, hiszen tűzoltó-
szerűen kellett a csapatnak a város
egyik végéből a másikba mennie, és
így időt és pénzt is veszítettek. Ma-
rosvásárhelyen mintegy 58.000 fa
van. Kiszámítják, hogy egy évben –
a metszési időszakban, az időjárás
függvényében november 15. és
május 15. között – mennyit lehet
metszeni, majd ennek alapján
évente lakónegyedenként (öveze-
tenként) szépítenék meg a lombko-
ronát. Az előrevetítések szerint
mintegy hét év kell, hogy eljussan
a munkához. Ezt az időszakot
persze le lehet rövidíteni, amennyi-
ben a város egyes lakónegyedekben
kiszervezi a munkálatot, erről azon-
ban a helyi tanácsnak kell döntenie.
Természetesen, ha elkészül a pro-
gram, ezt a honlapon is közzéteszik.
Sürgősségi esetben, kérvényezés
alapján – a virágkertet szakértő-
inek jóváhagyásával – lehet ágakat
metszeni, de csak ott, ahol a fák ve-
szélyeztetik a járókelőket vagy a
gépkocsikat.

Mindenképpen változtatni kell a
zöldövezetek karbantartási módszer-
én, ugyanis az az elképzelés, hogy
a közterület-kezelő igazgatóság
hozzáfog a város 130 zöldövezeté-
nek és parkjának az átrendezéséhez
(utcai világítás, kültéri bútorzat), és
miután ezzel elkészülnek, a fűnyí-
rást, a virágágyások gondozását, a
sövénymetszést a virágkertet
gondjára bízzák. Arról is majd adott
időben döntenie kell a tanácsnak,
hogy a munkálatok elvégzéséért nö-
velik-e a virágkertet alkalmazot-
tainak létszámát, vagy ezt a
munkálatot is kiszervezik.

Az igazgató felhívta a figyelmet
arra, hogy az érvényben levő jog-
szabályok szerint tilos engedély
nélkül a tömbházak körüli zöldöve-
zetekbe bármit (fa, dísznövény) ki-
ültetni. A kérvényeket a
lakótársulásoknak a virágkertes-
hez kell benyújtaniuk, utána a szak-
értőkkel konzultálva, az általuk
kijelölt helyre és eljárással lehet
gazdagítani a zöldövezeteket. A nö-
vényeket azonban a lakóknak kell

gondozniuk. Nem változott a faki-
vágások módszere sem, mi több, az
új környezetvédelmi intézkedések-
nek megfelelően még jobban szigorí-
tották. Mint ismeretes, a faki-
vágást a lakótársulásoknak kell
igényelniük, ezeket az erre létreho-
zott bizottság (tagjai között van
négy helyi tanácsos, két virágkertes-
zeti szakértő, két környezetvé-
delmi civil szervezet és a
környezetvédelmi ügynökség kép-
viselője) esetenként jóváhagyja. Az
erre vonatkozó jegyzőkönyvet lát-
tamoza vagy felülbírálja a környe-
zetvédelmi ügynökség, majd ezt
követően a virágkertet az erdés-
zeti hivataltól kér kivágási engedé-
lyt, ugyanis, bár a fák a városban
vannak, ugyanúgy kell eljárni a ki-
vágásukkor, mint az erdőben. Az er-
dészeti engedély után egy
erdésznek a helyszínen meg kell bé-
lyegeznie a fát. Jelenleg a virágker-
tet rendelkezik fakivágási
engedéllyel, így a virágkertet al-
kalmazottai elvégezhetik ezt a mun-
kát. A faanyag elszállítását is
engedélyeznie kell az erdésznek,
aki kiállítja a menetlevelet, és be-
jegyzi a szállítást a SUMAL 2
elektronikus követőrendszerbe.
Emiatt is arra kérik a lakókat, hogy
nagyon indokolt esetben kérjék a
fák kivágását. Természetesen sü-
rgősségi esetben – az említett eljá-
rást betartva – kivágják az
életveszélyt jelentő fákat vagy ame-
lyek anyagi kárt okozhatnak.

A virágkertet hosszú távú ter-
vei között szerepel az 1970-es évek-
ben épített fóliásátrak felújítása is,
elsősorban a költséghatékonyság
miatt; meglétük óta már változott a
technológia is, így az újakra már
korszerű öntöző-, szellőztető- és fű-
tőrendszereket szerelnének be. Azt
is tervezik, hogy napelmekeket sze-
relnek fel mind az irodaépület tete-
jére, mind a kertészet telkére, hogy
ezáltal is csökkentsék a fenntartási
költségeket.

Az igazgató kifejtette: a virágker-
tet alkalmazottai odaadón dol-
goznak, hiszen ez egy olyan
szakterület, amelyet a virágok, a
munka szeretete nélkül nem lehet
tisztességesen elvégezni. Az anyagi
és a humán erőforrás-lehetőségek
szerint igyekeznek megújulni,
abban a reményben, hogy ezt a vál-
tozást hamarosan a város lakói is ta-
pasztalhatják. De csak a
marosvásárhelyiekkel közösen
lehet a várost szebbé varázsolni.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

SZERKESZTI:
KAÁLI NAGY BOTOND
1575. sz., 2023. március 4.

Tóth Árpád

A tavaszi sugár...

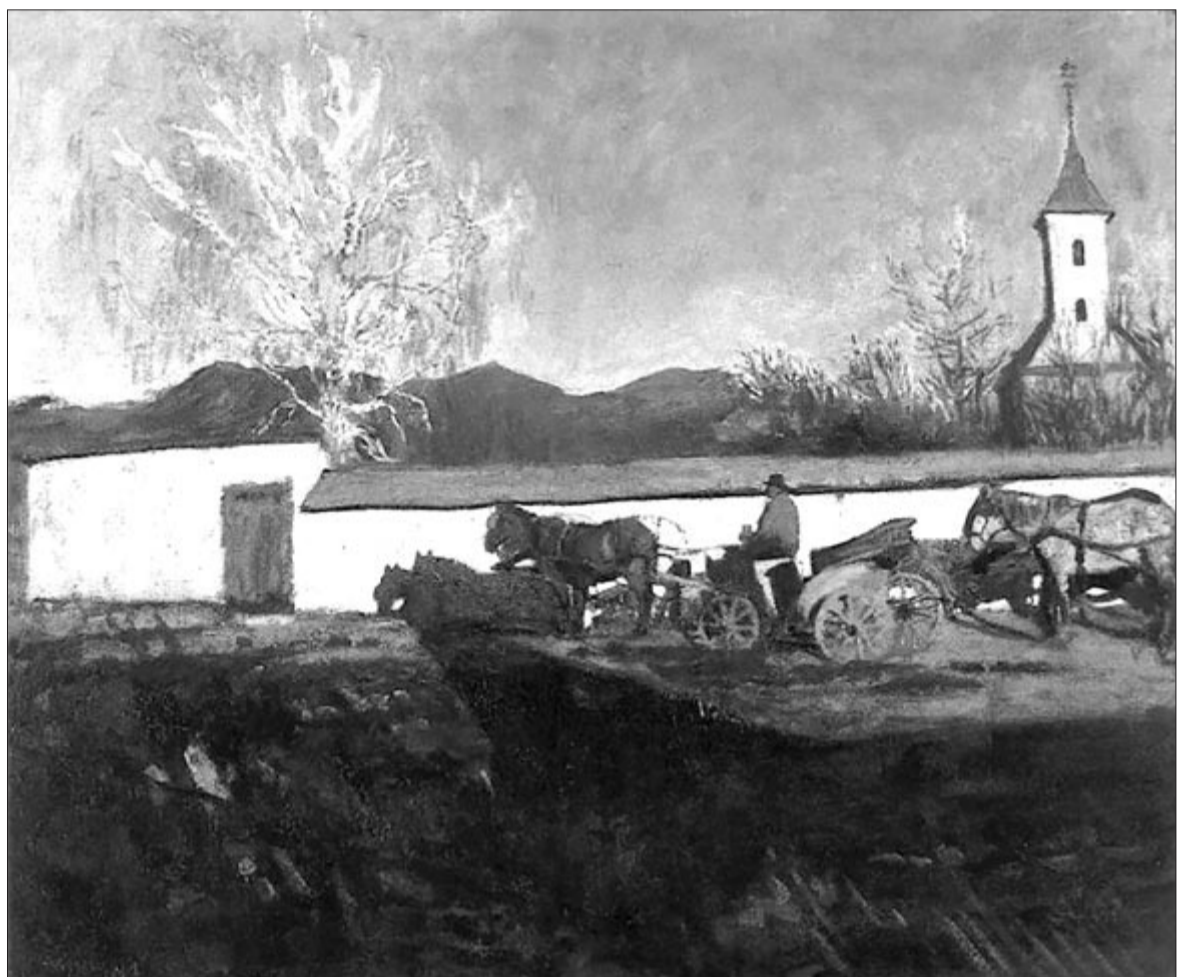
*A tavaszi sugár aranyburokba fonta
A zsenge bokrokat, s a bimbók reszkető
Selyemgubóiból zománcos fényű pompa,
Ezer szelíd szírom lepkéje tört elő.*

*A zsongó fák előtt, a kerti út szegélyén
A park-őrző, borús csillámu rácsvasak
Festékes könnye folyt, sirtak, mert fémük éjén,
Hiába van tavasz, boldog rügy nem fakad.*

*Egy lány jött az uton, virággal, sok virággal,
Mellettem elsuhant, illatja megcsapott,
Egy-testvér volt talán a fényel és a fákkal,
Eltűnt. Szivem zenélt. Merengve álltam ott.*

*Bús voltam vagy derűs? ki tudja. Ama ritka
Kelyhű percek közül ragyogva volt ez egy,
Melyben pezsegve forr kedv és bú drága titka,
Mint mélyen csillogó, nektár-izű elegy.*

*Olyan perc volt, midőn a vaskos testi érzet
Kitágul... rezg, s ha kinyúlik a kéz,
A Nap arany almáját a tenyeredben érzed...*

Ferenczy Károly: Márciusi est, 1902, Magyar Nemzeti Galéria

Születésnap beszélgetés Zágoni Olga ifjúsági íróval, újságíróval Maszatos tündérek

N. Surányi Mária: Tavaszi fények

Székely Ferenc

– *Kedves Olga, úgy tudom, hogy először a színire készült...*

– Valóban. Ez családi örökség. Két nagybátyám, Perényi János és Perényi László színész volt. Nagyon szerettem a verseket. Leánykori nevem Predics volt, édesapám Szászrégenből származott. Amikor középiskolás voltam, színjátszó körre jártam Kolozsváron; Horváth Béla és Bisztray Mária vezette a kört. Gondoltam egyet, és felvételiztem a színire. Akkor még itt volt a színiakadémia, később költözött át Marosvásárhelyre. Kovács György volt a felvételiztetőbizottság elnöke. Ez '67-ben történt. Azt mondta Kovács György: „Jó, de jöjjön jövőre is...” Nem vártam meg a következő évet, elmentem a BB egyetemre, a magyar nyelv és irodalom szakra. Első nekifutásra bejutottam: 15 helyre voltunk százan. Akkor még létezett ez a szak, azután megszűnt, pontosabban: társították nyelvekkel. A versmondásról sosem mondtam le, s később az egyetem első díjat nyertem.

– *Kire emlékszik a tanárai közül?*

– Kedvenc tanárom volt Antal Árpád,

aki a Székelyföldről származott. Ő a leadott anyag mellé még az író egyéniségéről és személyiségéről is mesélt.

– *Hová került, amikor végzett?*

– Nagyon zűrös idők voltak; sokakat helyeztek ki Moldvába, csángó vidékre. De én nem mentem, mert felmentett voltam. Akkor a Kolozsvári Rádiónál dolgozott Csép Sándor, aki elvitt riportokat készíteni, s végül kijárta, hogy rendes alkalmazott legyek. Mikor Sanyit (Csép Sándor – szerk. megj.) felvitték a bukaresti tévé magyar adásához, megbeszélte Bodor Pállal, a főszerkesztővel, hogy engem is vigyen oda. Így kerültem Bukarestbe.

– *Ez hogy történt? Kolozsváron lakott, és Erdélyből tudósította a magyar adást?*

– Így van. De gyakran utaztam a fővárosba, mert a felvett anyagot meg kellett vágni, előkészíteni; mindenki felelt a saját anyagáért, ami adásba ment. Egy évet dolgoztam a magyar adásnál. Aztán visszakérültem Kolozsvárra, s 1980-ig a helyi rádió magyar adásának gyermekműsorát szerkesztettem.

(Folytatás a 5. oldalon)

Rendkívüli filmvetítés és beszélgetés CASTRVM NOVIS

A Maros Megyei Múzeum szervezésében kerül sor a CASTRVM NOVIS: Jövőt építeni a múltból című, Fábián Andor által rendezett dokumentumfilm rendkívüli vetítésére a Csütörtök a múzeumban #7 keretében március 16-án, csütörtökön 18 órai kezdettel az intézmény várbeli épületének multimédia-termében.

Fábián Andor dokumentumfilmje a nagy-szebeni Castrvm Novis Egyesület történetét és a Szeben megyei Kereszténysziget községhez kötődő római hagyományok megőrzéséért végzett munkáját mutatja be. A kereszténységi castrumban játszódó dokumentumfilm üzenete: jövőt építeni a múltból. A castrumot

az egyesület építette, és a Castrvm Novis Fesztivál első kiadásán avatták fel.

A filmet magyar nyelven zajló beszélgetés követi Fábián Andor rendezővel, aki a múzeum mikházi tevékenységeinek népszerűsítésében működik közre. Jelen lesz Fábián István, a Milites Marisensis Egyesület titkára, a marosvásárhelyi George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem történelem szakos tanára és Szász Bálint, a Milites Marisensis Egyesület elnöke. A Milites Marisensis Egyesület szinte minden olyan rendezvényen jelen van, amely a történelmet és a kulturális örökséget népszerűsíti. A beszélgetéseket a múzeum munkatársa, Pánczél Szilamér Péter, a Római

Limeskutató Központ osztályvezetője és a Mikházi Római Fesztivál szervezője moderálja.

Az esemény a Római Limeskutató Központ által szervezett, a Mikházi Római Fesztivál 11. kiadását megelőző és népszerűsítő rendezvénysorozat része. Idén augusztus 5-én kerül sor a fesztiválra, amelynek célja a

mikházi római kori lelőhely régészeti kutatásának népszerűsítése.

A várbeli vetítésen és beszélgetésen múzeumi látogatójeggyel lehet részt venni, amely felnőtteknek 15, diákoknak 3, nyugdíjasoknak 7 lejbe kerül. A helyek száma korlátozott, helyfoglalás a 0749-912-992-es telefonszámon vagy a pr@muzeulmures.ro e-mail-címen. (Knb.)

Március végén kezdődik a Reflex5 Fesztivál Sepsiszentgyörgyön

Rendhagyó módon, három modulra bontva – márciusban, májusban és októberben – tartja a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház az idei Reflex nemzetközi színházi fesztivált – jelentették be a március elsején, szerdán tartott sajtótájékoztatójukon a rendezvény szervezésében érintett intézmény vezetői és a fesztivál igazgatója. Az első modul, melynek programját részletesen is ismertették, március 24–28. között kerül megrendezésre.

Pál-Ferenczi Gyöngyi, a Tamási Áron Színház megbízott igazgatója köszöntötte a sajtó képviselőit a színház felújítás alatt álló előcsarnokában, örömet fejezve ki, hogy az ötödik Reflex Fesztivál egybeesik az intézmény 75. évadával. „Az évforduló apropóján sok fontos esemény zajlott és zajlik a színházban, próbálunk állandó lökötést biztosítani az ünnepi évadnak ezekkel a rendezvényekkel, köztük a Reflex5 Fesztivállal is” – fogalmazott az intézményvezető. Az ünnepi évad kiemelt eseménye a Reflex Fesztivál ötödik kiadása, melyet igyekeztek úgy kitalálni, hogy fedje le a teljes évet. A mai „dömpingvilágban”, amikor bombázzák az embert eseményekkel, a Reflex5 próbál időt hagyni a nézőknek feldolgozni, megemészteni a színházi élményeket – mondta az igazgató.

Bocsárdi László, a fesztivál igazgatója előljáróban felidézte a Reflex Fesztivál eddigi történetét és annak előzményeit is. Amiképpen a Reflex Fesztivál 2009-es első kiadásával fennállásának 60. évfordulóját ünnepelte a színház, úgy az idei ötödik fesztivál egybeesik az intézmény 75. évadával – emlékeztetett. Mint mondta, 2009-ben, az első kiadásnál a szervezők azzal a stratégiával éltek, hogy elhozták Sepsiszentgyörgyre a világ egyik legfontosabbnak számító színházát, a berlini Deutsches Theatert, és ezzel olyan rangot adtak a rendezvénynek, amire építeni tudtak a későbbi fesztiválok megszer-

vezésénél. Bár 2009-ben biennálénak tervezték a rendezvényt, anyagi okok miatt csak háromévente került sor újabb fesztiválokra (2012, 2015, 2018), egészen mostanáig, amikor a koronavírus-járvány és anyagi okok miatt is egy hosszabb, ötéves szünet következett, mely sajnos negatív hatással volt a mostani fesztivál megszervezésére, nehezebben tudtak elhozni előadásokat, két nagyon fontos színházat is elhalásztak előlük más fesztiválok – fogalmazott Bocsárdi.

Figyelembe véve a gazdasági helyzetet, amelyben élünk, a sok rendezvényt, ami körülvesz bennünket, meg az eddigi tapasztalatokat, miszerint mindenki számára megerőltető részt venni egy 12–14 napos rendezvényen, úgy döntöttek, hogy több modulra bontják az idei Reflex Fesztivált. Ez több szempontból is kedvezőnek ígérkezik: ha valaki elfoglaltságai miatt nem érne rá egy bizonyos időpontban fesztiválhoz, még mindig marad lehetősége arra, hogy megtekintessen egyes előadásokat a fesztivál keretében; az érdeklődőknek nem kell egyszerre túl sokat költeniük a fesztiválra, anyagi okok miatt nem kell lemondaniuk egyes előadásokról; kevesebb pénzből lehet megszervezni, hiszen így jóval kevesebb külső munkatársat kell bevonni, tehát a színház szinte kizárólag a saját személyzetével elő tudja készíteni, le tudja bonyolítani a rendezvényt.

A rendelkezésre álló anyagi erőforrások függvényében jelenleg a márciusi és májusi Reflex modul tűnik biztosnak, az őszi modul programja a szponzoroktól és pályázatokból begyűjtendő további támogatásoktól függően még alakulóban van. Az első két modulban színházi előadások, zenei események és video performance-ok várják a nézőket, és természetesen közönségtalálkozókat is tartanak.

Az első modul programja

Március 24-e és 28-a között a következő színházi előadásokat láthatja a közönség:

Bocsárdi László

Fotó: Barabás Zsolt

Stefan Kaegi: **Uncanny Valley** (Rimini Protokoll, DE). Rendező: Stefan Kaegi.

A robotokra leginkább mint munkagépekre, a feladatok hatékony és precíz végrehajtóra gondolunk. Az emberhez való külső hasonlóságuk megkönnyíti ezeknek az elfogadását, de túlságosan hasonlítanak az emberre, elkezdünk bizalmatlanságot érezni: vajon mi történne, ha átvennék az irányítást? Stefan Kaegi, az előadás rendezője megalakította Thomas Melle német író klónját az előadáshoz.

A. P. Csehov: **Ványa bácsi** (Small Theatre of Vilnius, LT). Rendező: Tomi Janežič (Szlovénia, SI). A rendező szerint talán sosem volt még olyan fontos a Ványa bácsi színpadra állítása, mint ma, amikor csak sikerről, boldogságról, szerencséről és elért célokról beszélünk, és óriási rajtunk a nyomás, hogy sikeresekké váljunk. Pedig a kudarcok is ter-

mészetes vejejárói az életünknek. Erről szól Tomi Janežič rendező, pszichodráma-terapeuta négy és fél órás előadása.

Sławomir Mrożek nyomán: **A mészárszék** (Witkacy Színház, Zakopane, PL). Rendező: Andrzej St. Dziuk. Az előadás a művészet helyét keresi a kortárs világban, mely meghatározó jelentőségű kérdés egy művész számára, de talán mindnyájunk számára, akik lassan egészen elmerülünk a fogyasztói társadalom valóságában. Vajon hatással lehet-e a művészet erre az örült iramban változó világra? És vajon tudná-e ellensúlyozni az általánosan terjedő erőszakot, bűnözést, brutalitást?

Hazai produkciók: Sarah Kane: **Blasted** (Andrei Mureșanu Színház), rendező: Bobi Pricop. romeo@julia.com (M Studio Mozgásszínház), rendező: FrenAk. Pintér Béla: **Gyévuska** (Tamási Áron Színház), rendező: Hegymegi Máté.

Zene

A Jü zenekar 2012-ben alakult Budapesten. A mára védjeggyé vált Jü-hangzásban egyesül a rock intenzitása, a free jazz szabadsága, az ambient textúrák hipnotikus hatása és a különböző népzenei nyersessége. 10 éves története során a zenekar számos rangos jazzklubban és fesztiválon megfordult (például a Ljubljana Jazzfestival, a Saalfelden Jazz, a Cairo Jazz Festival, az oslói Nasjonal Jazzscene vagy a londoni Vortex).

Helyszínek

Stúdióterektől a Sepsi Arénáig sok helyszínen lesznek előadások, de a helyek száma korlátozott, és a nagy érdeklődésre való tekintettel a szervezők a jegyek elővételben való megvásárlását ajánlják az érdeklődőknek. Mivel az előadások utaztatási költségei nagyon megugrottak az utóbbi időszakban, a jegyárak magasabbak, mint öt évvel ezelőtt: 35 és 100 lej között váltakoznak. Diákcsoporthoz számára kedvezményes jegyeket is áruba bocsátanak, de csak korlátozott számban – áll a színház közleményében.

Az előadásokról és a programról bővebb információkat a Reflex Fesztivál honlapján találnak: <https://www.reflexfest.ro/> (Knb.)

Tamás Sándor, Pál-Ferenczi Gyöngyi, Antal Árpád és Bocsárdi László a sajtótájékoztatón

Fotó: Barabás Zsolt

Maszatos tündérek

(Folytatás a 3. oldalról)

– Önnek Zágoni Attila volt a férje, aki befutott, sikeres íróként, több humorkötet szerzőjeként dolgozott magyar lapoknál. Hogyan emlékszik rá?

– Attila 1945-ben született Kovásznán, szülővárosában érettségizett 1964-ben. A BBTE bölcsészkarán magyar nyelv- és irodalom szakos tanári oklevelet szerzett 1968-ban. Egy évig tanított Papolcon – ez egy Zágion melletti kis falu. 1969-70 között az Előre szerkesztője volt. 1970 őszétől haláláig (1989) a Falvak Dolgozó Népének volt a riportere, járta az országot. Közben megjelent néhány kötete, amelyek mind sikerkönyvek lettek: *Jégbe hűtött szerencse* (humoreszkek, Forrás, 1978); *Kötések, sodrásban* (szociográfiai riportok; összeállította Cseke Péter, Zágoni Attila, 1980); *A sóderhivatal* (paródiák, 1981); *Sánta pegazus* (humoreszkek, paródiák, 1985); *Kozmikus potyautas* (irodalmi paródiák, humoreszkek, 2015); *Válogatott paródiák és humoreszkek* (válogatta Ferenccs István; Székelyföld Alapítvány, 2021).

– Mikor ment férjhez?

– 1968-ban, amikor másodéves voltam. Attila ötödéves volt. Mindenképp Kolozsváron akart maradni, és ez a házasság lehetővé tette, hogy így legyen. Ti. neki nem volt kolozsvári személyije, de nekem igen, mert én itt születtem. Akkor nagyon rámentek arra, hogy zárt városba csak akkor helyeztek ki, ha ottani állandó lakhellyel rendelkezél, különben csak vidéki kisvárost vagy falut választhattál. Ez volt a Ceausescu-rezsim egyik nagy „fegyverténye” a kisebbségek ellen... Visszatérve Attilához, ő paródiát, humoreszket írt, amit nagyon szerettek az olvasók, s én is megpróbáltam mesét írni a gyerekeknek. És ez bejött.

– Először kinek mutatta meg?

– Elvittem a Napsugárhoz, ahol Fodor Sándor és Kányádi Sándor fogadott. Biztattak. Többek közt Bálint Tibor is. Azt mondta: Írjon, mert maga tud írni! 1985-ben Fodor Sándor javasolta kiadásra – most is őrzöm az ajánló szöveget – *A fáról lepotyogni tilos!* című gyermekmesét. Rá egy évre meg is jelent a Creangă kiadónál Árkossy István rajzaival. Árkossy az ősszel kapott Kritérium-koszorút; engem is meghívtak az ünnepségre, de nem tudtam elmenni.

– Kik dolgoztak a Napsugárnál azokban az években?

– El merem mondani, hogy a legjobb szerkesztőség volt Kolozsváron, de talán Erdélyben is. Ott volt Fodor, Kányádi, Bálint Tibor, Tamás Mária, Soó Zöld Margit és mások.

– A minap került a kezembe egy megsár-

gult Utunk lapszám a '80-as évekből, amelyben Fodor Sándor ismerteti a fenti kötetet. Ő egy bizonyos párhuzamot vont Hervay Gizella Kobak könyve és az ön könyve között...

– Valóban érdekes, ahogyan Fodor Sándor látta a párhuzamosságot. Ő ezt írta: „Amolyan hétköznapi tündérvilág tűnik elénk a kis ember monológiáiból, telidesteli maszatos kis tündérekkel, akik nem is tudják magukról, hogy valójában azok, sőt a gyermekolvasó se veszi észre. Csak mi, felnőttek, az író jóvoltából. Ilyenszerű tündérvilágot legutóbb a Kobak-könyvekben csodálhattunk meg.”

– Mikor került a hazai magyar nők lapjához, a Dolgozó Nőhöz, amelynek szintén Kolozsváron volt a szerkesztősége?

– 1982-ben. Volt egy üres állás a lapnál, s átmentem. Akkor született a kisebbik fiam, Bálint, s a két gyereket fel kellett nevelni. A rendszerváltásig úgy működött mint Dolgozó Nő, majd Családi Tükörként szerepelt 1992-ig, amikor megszűnt. Állás nélkül maradtam, s elmentem Tökés Elek Kolozs megyei magyar szakos tanfelügyelőhöz, ha tud, segítsen, mert magyar szakot végeztem. És segített. Több kolozsvári iskolában tanítottam magyar nyelvet. Következett egy kis szünet, betegnyugdíj, s végül Csucsára kerültem. Oda jártam két évig, hogy legyenek meg a nyugdíjéveim, de szerencsés voltam, mert autóval vittek és hoztak. Mikor elértem a rendes nyugdíjkorhatárt, többet nem jártam, kértem a nyugdíjaztatást. Azt hiszem, ez 2000-ben volt...

– Milyen volt Ady szellemisége az ottani magyar gyerekek tudatában?

– Hogy mennyire élt ez a szellemiség, nem tudom, de amikor kimentem, első órán azt mondtam: gyerekek, azért jöttem ide, hogy szeressétek és tanuljátok a magyar nyelvet. És ezt betartották.

– 1986-ban jelent meg az első kötete, erről már szót ejtettünk, de beszéljünk a másodikról is, a Kajtikóról.

– A *Kajtikó*, a *derék sárkányfiú* című kötetet 2018-ban adta ki a Koinónia, de valójában sokkal korábban, már az 1980-as években íródott. 1983-ban be volt mutatva a gyerekeknek az Echinox Klub termében és a bábszínházban. Most is őrzöm a plakátot. Pazar szereposztása volt: Balló Zoltán, Balló Zsuzsa, Koblicska Kálmán. Kovács Ildikó volt a bábrendező, akit, ha megkértem, mindig segített. A meséket folytatásokban közölte Orbán Ferenc, az Igazság szerkesztője. Anynyira bízott bennem, hogy amikor bevitem a kézzel írt szöveget, át sem olvasta, máris

Zágoni Olga és fia, Bálint

szólt a gépirónőnek, hogy pötyögtesse be, mert kell a következő lapszámba... Mindig szerdán hozták folytatásokban ezeket a gyerektörténeteket. Alig várták a gyerekek, hogy kézbe vegyék a szerdai lapszámot, és megtudják, hogyan alakul a mese fonala.

– Van valamilyen emléke ezzel kapcsolatban?

– Igen. Egyszer mentem az utcán, s jött velem szembe egy apuka a kisgyerekekével. Valószínű, hogy mondhatott valamit az apuka: nézd, ez a néni írja a történeteket Kajtikóval, mert amikor közelebb jöttek, a gyerekek bátran elém állt, s rám kérdezett: és Kajtikó most mit csinál? Meglepődve válaszoltam: hallgass meg szerdán a rádiót, mert én is onnan tudom meg.

– Tudomásom szerint a '70-'80-as években, akik a sajtóban dolgoztak, el kellett végezzenek egy szakmai továbbképzést a bukaresti Ștefan Gheorghiu újságíró-akadémián...

– Én is voltam. Tulajdonképpen Attilát küldték, mert ő a Falvak Dolgozó Népénél dolgozott. Akkor mondta a „nagyfőnök” felesége, hogy minden újságíró el kell végezze a Ștefan Gheorghiu-t. Azt mondtam, hogy akkor én is megyek, együtt lehúzzunk egy évet, s hazajövünk.

– Hogyan emlékszik erre?

– Nem nagyon tolokodtak az emberek, mert komoly vizsgák voltak. Ha nem voltál felkészülve, nem jutottál be. Egy szép tömb-

házlakásban voltunk elszállásolva, szemben a pártgyetemmel. Lejárt az év, és hazajöttünk. Sok jó barátság szövődött abban az évben, nekem Dorina Fráncu volt az egyik legjobb barátnőm. Egyszer rosszul lettem, s ő elvitt az autójával egy nagyon jó orvoshoz, akivel korábban interjút készített. Talán neki köszönhetem, hogy most is élek...

– Visszatérve a meséhez: milyen érzés, hogy a fia, Zágoni Balázs egyetemi tanár is írt mesét, és némelyiknek az ön unokája a főszereplője?

– Fantasztikus. Ennél többet elképzelni sem tudok. Tehát nemcsak hogy megírtam, amit megírtam, de hogy a fiam folytatja is... Ő 15 gyermek és ifjúsági könyv szerzője, Hubby- és Erdélyi Magyar Kortárs Kultúra díjas. A másik fiam, Bálint dokumentumfilm-rendező és némafilmszakértő.

Féltve őrzött kötetét, színházi plakátokat, régi újságkivágásokat és családi fényképeket vett elő Zágoni Olga kolozsvári lakásán, a Hașdeu utcában, s szépen beszélt családjáról, amely gyakran felkeresi az idős édesanyját. Utóbb megjelent, Csillagösvényen című interjúkötetéből vittem neki egy példányt, s megajándékozott ő is a Kajtikóval. Elmondta, hogy szeretné kötetben látni a többi mesét is, amelyek elhangzottak a rádióban, megjelentek a magyar lapok hasábjain. Ehhez kívánok kitartást és jó egészséget!

A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem márciusi műsorkínálata

Tűzoltó

Fotó: Rab Zoltán

Közzétette márciusi műsorrendjét a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem magyar kara. Az idei tavasz első hónapjának folyamán az alábbi előadásokat láthatja a közönség:

Március 7., kedd, 19 óra – Szép Ernő: *Tűzoltó*. Rendező: Mohácsi János. A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem (Köteles Sámuel utca 6. szám) 30-as terme.

Március 12., vasárnap, 19 óra – *Semmi*. A temesvári Csiky Gergely Színház vendégjátéka. Stúdió Színház (Köteles Sámuel utca 6. szám).

Március 13., hétfő, 19 óra – Szép Ernő: *Tűzoltó*. Rendező: Mohácsi János. A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem (Köteles Sámuel utca 6. szám) 30-as terme.

Március 14., kedd, 19 óra – Alina Nelega: *Bakelit taxi vinyl*. Rendező: Harsányi Zsolt.

Stúdió Színház (Köteles Sámuel utca 6. szám).

Március 16., csütörtök, 19 óra – Alina Nelega: *Bakelit taxi vinyl*. Rendező: Harsányi Zsolt. Stúdió Színház (Köteles Sámuel utca 6. szám).

Március 21., kedd, 19 óra – Pintér Béla: *Parasztopera*. Rendező: Mohácsi János. Stúdió Színház (Köteles Sámuel utca 6. szám).

Március 21., kedd, 19 óra – Móricz Zsigmond: *Árvácska*. Rendező: Vidovszky György. Stúdió 2 (Levél utca 9. szám).

Március 23., csütörtök, 19 óra – *Bennem a létra*. Játék Weöres Sándor verseire. Rendező: Bartal Kiss Rita. Stúdió 2 (Levél utca 9. szám).

Március 28., kedd, 19 óra – Alina Nelega: *Bakelit taxi vinyl*. Rendező: Harsányi Zsolt. Stúdió Színház (Köteles Sámuel utca 6. szám). (Knb.)

Táncszínházi vendégjáték Marosvásárhelyen Háromszék Táncegyüttes: Tragédia

Marosvásárhelyen vendégszerepel április 25-én, kedden 19 órától a Háromszék Táncegyüttes. A sepsiszentgyörgyi hivatásos művészegyüttes a Madách Imre drámáján alapuló Tragédia című produkciójával lép fel a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházban.

»Miért? Miért gondolom, hogy koreográffiát, táncelőadást alkothatunk Madách Tragédiájából? A Madách-szöveg komplexitását, filozofikus drámaiságát a zene-tánc-mozdulatlárvány-film eszköztárral, rövidített szöveggel ki lehet-e fejezni, vagy eleve bukásra ítéljük a darabot a luciferi ridég logika, a tagadás, a mindenben hibát találó érvelés mentén?

Aldous Huxley brit író, költő és filozófus 1931-ben írta legismertebb művét, a Szép új világ (Brave New World) című disztópiát. A regény egy elképzelt távoli jövőben játszódik: tökéletesen megszervezett társadalom, tudományos kasztrendszer, módszeres neveléssel kiirtott szabad akarat, család helyett folyamatos partneresérés szexualitás, „szóma” nevű tökéletes kábítószerrel elért elviselhetővé tett szolgátság. 1958-ban, huszonhat évvel a regény 1932-es megjelenése után Huxley Visszatérés a szép új világhoz címmel írt esszé-sorozatában a következőket olvashatjuk: „Az 1931-ben jövedöltek várakozásomnál jóval előbb válnak valóra”. Huxley már rég nincs közöttünk, 1963-ban elhunyt, de mi lenne a véleménye jelenünkről?

Huxley tanulmánya vezetett el engem Madách Imre művéhez. Madách 100 évvel Huxley előtt, 1859-60-ban is hasonlóan látta a jövőt. Madách idejében London volt Európa, a világ legfejlettebb társadalma, ipari-gazdasági nagyhatalma. De Madách nem a londoni színnel, a saját jelenével fejezte be legismertebb alkotását, hanem továbbgondolta Adám és Éva jövőjét. Falanszter, az úr, az eszkimó jelenetek mind borúlátó, az ember bukásának, pusztulásának vízióját előrevetítő jóslatai, disztópiái. Úgy gondolom, ma is érvényesek, jelen idejűek Madách szövegei, amiket a táncban, színházi drámában használunk. „Erősebb lett az ember, mint az Isten” (Faráó). „Nem kisszerű volt-e a hon fogalma? Most már egész föld a széles haza” (Lucifer).

Amire Adám földhözragadt válasz gondolata: „Egyet bánok csak: a haza fogalmát. Megálolt volna az tán, úgy hiszem, Ez új rend közt is.” Igen, most alakul az új rend, a szép új világ, melyben újra előveszik a szép ígéreket, a nagyszerű jelszavakat: „Egyenlőség, testvériség, szabadság!” Huxley által megjósolt agymosással el lehet érni, hogy ezekkel a soha be nem tartott jelszavakkal, fogalmakkal néptömegeket újra akolba, falanszterbe lehessen terelni.

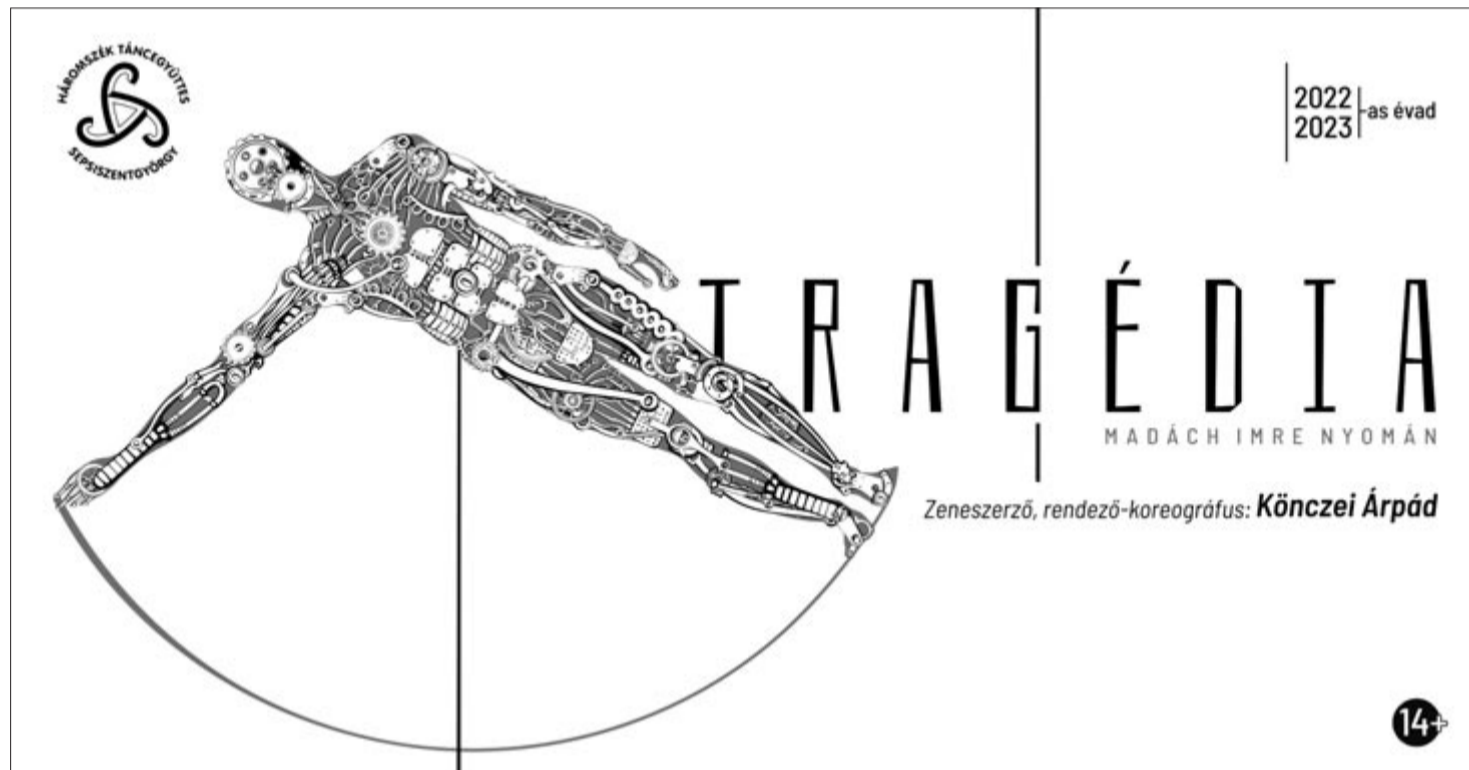
A Tragédia előadást Madách műve nyomán gondolatébresztőnek számom. A táncművészet (néptánc, kortárs tánc, mozgásművészet) eszközeivel a férfi-nő kapcsolatról, az egyén és tömeg viszonyáról, a hitről, szerelemről, szabadságról, a versenyről, a falanszter létről kérdéseket teszek fel, és megpróbálom a válaszokat is megkeresni. Múlt nélkül nincs jövő, mondja Babits, a jelent látva kimondom, jövő nélkül nincs jö-

vönk. Ezért küzdünk tovább és bízva bizunkunk!« – írja *Könczei Árpád* az előadásról.

Szereposztás: Az Úr – Fazakas Tamás; Angyalok kara – Iffiú Boróka, Kocsis Tekla, Kocsis Ünige, Kolcsár Zonga, Szilágyi Katalin, Vetró Bodoni Flóra; Adám – Márton Csaba; Éva – Márton Edina-Emőke; Lucifer – Melles Endre; Földanya – Erőss Judit; Catulus – Kiss Adorján; Híppia – Adám Júlia, Both Eszter; Cluvia – Podholiczky Rebeka Ráhel, Vass Tünde; Gladiátorok – Portik Norbert, Szvinyuk Sándor; Péter apostol – Fazakas Levente; Helene – Lukács Réka; Robespierre – Portik Norbert; Saint-Just – Kiss Albert-Adorján; Marquis arisztokrata – Fülöp Zoltán-József; Éva anyja – Lukács Réka; Tudós/falansztervezető – Kocsis Lilla-Tünde; Két eszkimó – Pável Hunor-Mihály, Szvinyuk Sándor; Rabszolgák, kórus, eretnekek, barátok, forradalmárok, polgárok, munkások, diákok, falanszterlakók – Adám Júlia, Both Eszter, Fazakas Mónika, Gere Gabriella, Kocsis Lilla-Tünde, Lukács Réka, Podholiczky Rebeka Ráhel, Vass Tünde, Vitályos Dorottyia, Bakos Ernő, Balla Gergely, Fülöp Zoltán-József, Gere Csaba, Kiss Adorján, Pável

Hunor-Mihály, Portik Norbert, Szvinyuk Sándor. Heveder zenekar: Fazakas Levente, Fazakas Albert, Szilágyi László, Bajna György. A hangfelvételeken közreműködtek: Árendás Péter, Bajna György, Fazakas Albert, Fazakas Levente, Kertész János, ifj. Kosszorús Kálmán, Könczei Árpád, Liber Róbert, Papp István Gázsa, Péter János, Réman Zoltán, Szilágyi László. Utómunka: Kertész Huba. Dramaturg: Kozma András. Koreográfus-asszisztens: Melles Endre. Koreográfus-asszisztens, balettmester: Cseke Ágnes. Jelmeztervező-asszisztens: Csüdöm Eszter. Jelmezkészítők: Antal Mónika, Sipos-Ferencz Malvin. Kellékkészítő mester: Zayzon Ádám. Operatőr: László Barna. Művészeti munkatárs, koreográfus: ifj. Zsuráfszky Zoltán Harangozó-díjas. Díszlet-, jelmeztervező: Balázs Gyöngyi. Zeneszerző, rendező-koreográfus: Könczei Árpád Harangozó-díjas. Plakátdesign: Kusztos Attila.

Az előadás 14 éven felülieknek ajánlott, a Háromszék Táncegyüttes hivatalos fenntartója Kovászna Megye Tanácsa. A vendégelőadást a Kulturális és Innovációs Minisztérium támogatja. (Knb.)

Harminc éve hunyt el Bacsik Elek dzsesszenész

Február 14-én múlt harminc éve, hogy Chicago egyik elővárosában 67 évesen meghalt Bacsik Elek budapesti születésű gitáros, hegedűs, akinek a nevét, bár a 20. századi dzsessztörténet kiemelkedő alakjaként tartják számon, Magyarországon ma is kevesen ismerik.

„Amikor a hatvanas évek elején Párizsban rögzítette a Take Five-öt vagy a Blue Rondo á la Turköt, Európa legjobb gitárosai között jegyezték. A kontinens tizenöt országában turnézott, miközben nagy kalandor volt, minden helyi nyelven megtanult” – mondta róla korábban Simon Géza Gábor, a magyar dzsessztörténet fontos kutatója, aki 2016-ban Esős évszak címmel diszkográfiát írt róla.

Bacsik Elek kiemelkedő technikai felkészültséggel és alkalmazkodóképességgel mozgott a legkülönbözőbb zenei műfajok, stílusok és zenekari felállások, zenekari szerepek között.

„Talán nem volt olyan helyzet, amelyben ne tudott volna magasan megfelelni, és ha lehetősége volt rá, maradandót alkotni” – fogalmazott Pál Nagy Balázs, aki számos, korábban ismeretlen információt, részletet publikált róla 2021-ben megjelent könyvében, a Bacsik Elek – Budapesttől East Dundee-ig című kötetben.

Az 1926-ban a Ferencvárosban roma családban született Bacsik Elek (apja, Bacsik Árpád ismert cigányzenész, brácsás volt) már a negyvenes években, tinédzserként részese volt a magyar zenei színtérnek. Gitározott, hegedült az Arizona mulató zenekarában, közreműködött számos rádiófelvételen és gramofonlemezen.

Huszonkét éves volt, amikor 1948-ban elhagyta Magyarországot.

Hosszabb-rövidebb ideig dolgozott Libanonban, Spanyolországban és Portugáliában, Olaszországban a rock and roll helyi híressége, Renato Carosone zenekarában gitározott. 1959-ben Franciaországba került, ahol a szanzipar fontos szereplőjévé, televízió- és rádióműsorok közreműködőjévé vált. Franciaországban két szólólemezre jelent meg (The Electric Guitar of the Eclectic Elek Bacsik – 1962; Guitar Conceptions – 1963), Serge Gainsbourg, a francia könnyűzene ikonja dzsesszlemezt készített vele, de játszott mások mellett Dizzy Gillespie-vel, Jeanne Moreau-val és Michel Legrand-nal is.

Amerikába azért ment 1965-ben, mert vágyott a dzsessz őshazájába, de csalódnia kellett. Bár ott is megjelent két szólóalbuma (I Love You – 1974; Bird and Dizzy – A Musical Tribute – 1975), és néhány más lemezen is hallható a játéka, kívülálló maradt, nem kapott megfelelő támogatást, menedzselést. Hosszú éveken át, 1967-től 1990-ig dolgozott Las Vegasban, ahol fellépett Tony Bennettel, Wayne Newtonnal, Tommy Vig magyar-amerikai vibrafonos-dobossal, sőt Elvis Presley-vel is, az őt kísérő nagyzenekar tagjaként 1969-ben és 1972-ben egy-egy hónapot töltött el mint gitáros, hegedűs és bőgős. Quincy Jones filmzenék rögzítésére hívta, és dolgozott cigányzenészként is magyar éttermekben; utolsó éveiben Kanadában próbálkozott.

Az elmúlt időszakban civil kezdeményezés indult annak érdekében, hogy a Budapest VIII. kerületében található Muzsikás cigányok parkjában Bacsik Elek is emléktáblát kapjon.

ELEK BACSIK

Exclusivité
DISQUES
fontana

Ukrán védelmi miniszter: Nem lehet kizárni Bahmut elestét

Az ukrán védelmi miniszter szerint nem lehet kizárni, hogy az orosz csapatok elfoglalják a Donyeck megyei Bahmutot.

Olekszij Reznikov a Bild című német lapnak egy pénteken ismertett interjúban azt mondta, hogy Moszkva legfeljebb egy „kis győzelmet” aratna Bahmut elfoglalásával, és míg a várost hatodik hónapja ostromló orosz fegyveresek közül naponta nagyjából ötszázan esnek el vagy sebesülnek meg, az ukrán csapatok veszteségei sokkal kisebbek.

Mint mondta, nem áll módjában pontos adatokat közölni az ukrán veszteségekről, de azt elmondhatja, hogy van egy különbség az orosz és az ukrán harci felfogás között.

Az orosz vezetés a „húsdaráló” taktikát alkalmazza, számukra a katona csupán „ágyútöltelék”, Ukrajnának viszont „minden egyes katona élete értékes”, ezért a

taktika alapja az emberélet kímélése – fejtette ki a miniszter.

Kiemelte, hogy a harctéri helyzet és az Ukrajnának nyújtott katonai támogatás alakulása alapján lát esélyt arra, hogy még az idén véget ér a háború, méghozzá ukrán győzelemmel.

Hozzátette: azzal számol, hogy hazája a harcok után hamarosan harci repülőgépeket is kap Nyugatról. Valószínűleg ismét „koalíció” alakul, vagyis több ország segíti a védekezést repülővel, és az ukrán légierő így többféle új típussal rendelkezik majd.

Arról is szólt, hogy Vlagyimir Putyin orosz elnökkel „soha” nem lesz tárgyalás a háború lezárásáról, a jövő „egyetlen lehetséges forgatókönyve” pedig „az összes ideiglenesen megszállt terület felszabadítása”, egészen az ország 1991-es határáig. (MTI)

Elnézést kért a brit elhárítás vezetője az elmulasztott felderítési lehetőségeikért

Elnézést kért csütörtökön a brit elhárítás (MI5) vezetője azokért a hibákért, amelyeket a szolgálat egy friss jelentés szerint a hat évvel ezelőtti manchesteri robbantásos merénylet előtt elkövetett.

Az öngyilkos merényletet 2017. május 22-én, Ariana Grande amerikai énekesnő koncertje után követte el az észak-angliai nagyváros 21 ezer fős rendezvény-csarnokában, a Manchester Arenában a 22 éves Salman Abedi, aki nagy erejű pokolgépet robbantott fel az előadástól távozó tömeg közepén.

A merényletben 22-en meghaltak, köztük hét gyermek. A legfiatalabb áldozat egy nyolcéves kislány volt.

A sérültek számáról azóta sincs pontos adat, de a Scotland Yard becslése szerint valószínűleg meghaladt a nyolcszázat.

Ez volt a legsúlyosabb merénylet Nagy-Britanniában a 2005 júliusában elkövetett londoni merényletsorozat óta. Abban a támadásban négy öngyilkos merénylet robbantott pokolgépeket három londoni metrószerelvényen és egy emeletes városi buszon, 52 utast megölve és több mint hétszázat megsebesítve.

A manchesteri merénylet ügyében kezdett, részlegesen nyilvános vizsgálat csütörtökön közzétett utolsó, 224 oldalas jelentésének egyik legnagyobb horderejű megállapítása az, hogy az MI5 a robbantás előtt több olyan információt is kapott az elkövetőről, amelyek alapján időben közbeléphetett volna, de ezeknek az információknak feldolgozása a szolgálaton belül túl lassan haladt.

A vizsgálat vezetője, Sir John Saunders – a londoni felsőbb bíróság nagytekintélyű nyugalmazott tanácsvezető bírája – a jelentést ismertette úgy fogalmazott: az MI5 a feltárt adatok szerint „komoly lehetőséget szalasztott el” a merénylet megakadályozására.

Sir John hangsúlyozta: semmilyen módon nem lehet pontosan megállapítani, hogy valójában milyen eséllyel lehetett volna elejét venni a robbantásnak. A volt bíró szerint ugyanakkor reális lehetőség volt olyan felderítési információk beszerzésére, amelyek révén – ha ezeknek az értesüléseknek a begyűjtését megfe-

lelő cselekvés követi – meg lehetett volna akadályozni a merényletet.

Saunders szerint a lehetőség elszalasztásának egyik oka az volt, hogy a biztonsági szolgálat nem cselekedett elég gyorsan.

A jelentés szerint voltak például olyan értesülések, amelyek elvezethették volna a szolgálatot ahhoz az autóhoz, amelyben a merénylet a pokolgéphez szükséges alapanyagokat tárolta, mielőtt a robbanószerkezetet saját lakásán összeállította volna.

Ken McCallum, az MI5 jelenlegi vezetője csütörtök esti nyilatkozatában közölte: töredelmesen elnézést kér, amiért a szolgálat nem tudta megakadályozni a manchesteri merényletet.

McCallum hozzátette: a titkos információgyűjtés nehéz feladat, de ha az MI5 kihasználta volna azt a „vékonyka esélyt”, amely a robbantás előtt kínálkozott, esetleg elkerülhető lett volna a merénylet okozta veszteség és trauma.

Nem ez az első olyan vizsgálati jelentés, amely mulasztást ró fel az elhárításnak.

A londoni alsóház hírszerzési és biztonsági bizottsága által másfél évvel a robbantás után, 2018 novemberében közzétett vizsgálati jelentés szerint az MI5 nem figyelte és nem is korlátozta a líbiai származású, de nagy-britanniai születésű Salman Abedi mozgását. Ez lehetővé tette, hogy Abedi, aki előzőleg Líbiába utazott, a merénylet előtt néhány nappal visszatérhetett Nagy-Britanniába anélkül, hogy az elhárítás ezt észlelte volna.

A brit hatóságok gyanúja szerint a merénylet líbiai tartózkodása alatt képezték ki robbanószerkezetek összeállítására.

Az alsóházi bizottság öt évvel ezelőtti vizsgálati jelentése is azt állapította meg, hogy jóllehet nem lehetséges utólagosan tényszerűen kijelenteni, hogy az elhárítási hibák nélkül el lehetett volna kerülni a manchesteri merényletet, az a következtetés azonban levonható, hogy e hibák következményeként olyan lehetőségek maradtak kihasználatlanul, amelyek potenciálisan alkalmasak lettek volna a terrortámadás megakadályozására. (MTI)

Ghánei állampolgárságot kapott az 1921-es tulsai mészárlás két túlélője

Ghánei állampolgárságot kapott az 1921-es tulsai mészárlás két túlélője, a 108 éves Viola Fletcher és öccse, a 102 esztendőes Hughes Van Ellis – tudatta a BBC brit közszolgálati csatorna hírportálján csütörtökön.

Az ünnepségnek Ghána washingtoni nagykövetsége adott otthont, ahol a mészárlás túlélői és leszármazottai által alapított Justice for Greenwood Alapítvány közölte: a testvérpár tagjai az eddigi legidősebb afroamerikaiak, akik ghánai állampolgárságot kaptak, és immár kettős állampolgárok.

A testvérpár 2021-ben egy egyhetes afrikai körút alkalmával látogatott Ghánába, ahol Nana Akufo-Addo államfővel találkozott, valamint tiszteletbeli ghánai királyi nevet is kaptak. A ghánai elnök meleg szívvel fogadta a mészárlást gyerekként megélt testvérpárt, mondván: az országban mindig hazavárják azokat, akiknek vannak ghánai felmenői.

1921 májusának végén azzal vádolták meg egy fekete férfit, hogy megtámadott egy fehér nőt. A vád máig bizonyítatlan maradt, feldühödött és felfegyverzett fehér csoportok azonban május 31-én megindultak az oklahomai Tulsa feketék lakta Greenwood negyedébe, s két nap alatt mintegy 300 embert gyil-

koltak meg. Az erőszakért soha senkit nem vontak felelősségre, a vérengzésről hosszú ideig a sajtó sem számolt be, az áldozatokat pedig soha nem kártalanították.

A történekről nem sok szó esett mindaddig, amíg 2020-ban Donald Trump akkori amerikai elnök bejelentette, hogy június 19-én Tulsában tart kampánybeszédet. Az afroamerikai kultúrában nagy jelentősége van a dátumnak, ugyanis ezen a napon ünneplik a rabszolgaság végét. Trump kampányeseményét végül egy nappal eltolták, június 19-én ugyanis az egy hónappal korábban rendőri túlkapás áldozatául esett George Floyd afroamerikai lakos halála miatt ország-szerte, így Tulsában is heves tiltakozások robbantak ki a faji megkülönböztetés és igazságtalanság ellen.

2021-ben, a mészárlás századik évfordulóján Joe Biden első hivatalban lévő elnökként emlékezett meg a történekről a helyszínen, és találkozott a tulsai tragédia utolsó három túlélőjével, köztük Fletcherrel és Van Ellisszel is. Biden ekkor kijelentette, hogy a száz évvel korábbi tragédia „nem zavargás volt, hanem vérengzés, méghozzá az egyik legsúlyosabb, és nem az egyetlen” az Egyesült Államok történelmében. (MTI)

Felülvizsgálják az új gyógyszeripari törvényeket?

Intenzív lobbizásba kezdtek az európai gyógyszeripari cégek képviselői az iparág uniós szabályainak átalakítása előtt. Az Európai Bizottság ugyanis március végén javaslatot tesz a gyógyszeripari törvények felülvizsgálata.

Reklámkampányt indítottak Brüsszel uniós negyedében a gyógyszeripari lobbisták. Arra szeretnék felhívni a figyelmet, hogy Európa vesztesre áll a biotechnológiai kutatások terén az Egyesült Államokkal és Ázsiával szemben.

A lobbisták felhívták a figyelmet arra, hogy 25 évvel ezelőtt még az új gyógykezelések fele származott Európából. Mára ez az arány 20 százalékra csökkent. A gyógyszeripar szerint az Európai Bizottságban készülő szöveg hátrányosan érintené a versenyképességüket és a foglalkoztatást. Emiatt szerintük újabb cégek vándorolhatnak el a kontinensről.

Az európai gyógyszeripari szektor jelenleg 43 milliárd eurós befektetést vonz a kutatásfejlesztésbe, és közvetve 2,5 milliárd embert alkalmaz. Az Európai Bizottság a készülő jogszabályokról azt hangsúlyozza, hogy azokkal úgy szeretnék elérni a kutatás támogatását, hogy közben a gyógyszerek is megfizethetők maradjanak.

Gyógyszerhiány fenyegeti az Európai Uniót

Leginkább az antibiotikumokat és a megfázásra használt paracetamol-készítményeket, különösen a gyermekeknek használtakat érinti a probléma. A hatóságok szerint az orvosi ellátást nem veszélyezteti a helyzet. A lakosságtól azt kérik, ne vásárolja fel a gyógyszereket.

A gyógyszerhiányt enyhítheti az, ha azonos hatóanyagú, de olcsóbb termékkel váltják ki az adott készítményt, egyes országokban pedig sziruppá alakíthatják a tablettákat azért, hogy gyermekek is fogyaszthassák azokat.

Az infláció, a magas energiaárak is befolyásolják az árakat

„Diverzifikációra van szükség. Hasznos lenne az is, ha visszahoznánk Európába a kritikus termékeket, így az aktív gyógyászati készítmények gyártását. De nem tudjuk visszahozni az összeset, ez nem reális. És elképzelhető, hogy az árak részben a környezetvédelmi, munkavédelmi törvények betartatása miatt emelkedtek nálunk, másutt viszont ezeket a dolgokat nem tartják tiszteletben” – mondta Ilaria Passarini, az EU gyógyszerteráit tömörítő szervezet főtitkára.

Az Európai Bizottság márciusban teszi közzé a gyógyszeripari szabályok felülvizsgálatának eredményét. (Euronews)

*A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!*

ADÁSVÉTEL

ELADÓ garázs a Kárpátok sétányon.
Tel. 0746-638-960. (18912-I)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK garázsjavítást, szigetelést, tetőfedést Lindab lemezzel, bármilyen javítást, benti munkát, festést, glettelést. Hívjanak bizalommal, bármiben rendelkezésükre állunk! Tel. 0767-837-782. (18810)

FAMETSZÉS, favágás, permetezés.
Tel. 0770-621-920. (18875-I)

MOSGÉPEKET és hűtőszekrényeket
javítok. Tel. 0755-825-502. (18944-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk életünk legszomorúbb napjára, 2022. augusztus 2-ára, amikor 7 hónappal ezelőtt eltávozott SZÁNTÓ ILONA. Nyugodj békében, ILONKA! Emlékét szívemben őrzöm. Élettársa, Csaba. (18954-I)

Bennünk él egy arc, egy meleg tekintet, egy simogató, dolgos kéz, egy végtelen szeretet. Szívünkben a helyét nem pótolja semmi, amíg a földön élünk, nem fogjuk feledni.

Fájó szívvel emlékezünk március 4-én a holtmarosi születésű CSATLÓS MIKLÓSRA halálának 30. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét szeretettel őrzi megtört szívű özvegye, Rozália, fia, lánya, menyé és unokái. (p.-l)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédmama, anyós, szomszéd és jó barát,

MOLDOVÁN ERZSÉBET
(Lőrincné)

az Elektromaros volt alkalmazottja

folyó év március 2-án, türelemmel viselt betegség után, 86 éves korában elhunyt.

Temetése március 4-én, szombaton déli 12 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (18950)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A TORDAI CÉG alkalmaz MÉSZÁROST és NŐT a belesmühelybe.
Tel. 0744-644-026. (23434)

**Égi fény
mossa arcotok...**

táncok és versek
NŐNAPRA

**2023|03|08|
19:00 óra**

A műsort szerkesztette
Barabási Attila-Csaba
és **Varga János**

A **Maros Művészegyüttes**
műsorában közreműködik a
Boróka és a **Napsugár**
Néptáncegyüttes

Előzetes helyfoglalás szükséges:
0757 059 594-es telefonszámon

2023 évad

CONSIILIUL JUDEȚEAN MUREȘ MAROS MEGYEI TANÁCS

**Megjelent:
Bandi Anikó
Szerelem hangja**

BANDI ANIKÓ

**SZERELEM
HANGJA**

Keress a KOBÁK könyvesboltokban
Marosvásárhely, Győzelem tér 18.
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.

**ETV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIO**

**ÜZENET
SZERETETTEL**

Béres Ildikóval és Barabási Tivadarral

VASÁRNAP 13:30-TÓL

**Marosvásárhelyi
Rádió
Románia**

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

MAHOTA

**Megette
a feje az egészét!**

RENDEZŐ: KOVÁCS LEVENTE

DISZLET, SZABÓ ANHARÁRI PRODUCER: JÓKAI ZSÓFIA
ZENEI KONKORDÁNS: KISS ZOLTÁN
FÉNY ÉS HANGTÉNYKÉP: GÖLLNER LÁSZLÓ

2023

szegedi és budapesti
World Travel Shop

Marosvásárhelyen, március 4-én, 5-én, 10-én és 11-én este 7 órától lesz még lehetőség megtekinteni az előadást.

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	- információ - 118-932	• Emma vendéglő,	- 0740-083-077
- általános	- 118-800	hidegtálok készítése	- 0365/404-664
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Prefektúra	- 0265/266-801
• Rendőrség	- 0265/202-305	• RDS-RCS	- 0365/400-401
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	- központ	- 0365/400-404
• Sürgősségi szolgálat:		• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-500-929
- gyermekeknek	- 0265/210-177	- vidék	- 0265/929
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthon gondozó szolgálat, 8-16 óra között:	0736-883-110	- 0800/800 928	
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	• Aquaserv:	- 0265/215-702
	- 0265/312 436	- hideg víz-csatorna	- 0265/263-865
	- 0265/250-120	- közönségszolgálat	- 0265/208-888
	- 0265/263 351	- központ	- 0265/208-800
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	• Fogasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
• Marmed	- 0265/250-344	• Vasútállomás	- 0265/236-284
járobeteg-rendelő:	- 0756-468-658	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás	- 0265/215-119
	- 0729-024-380	Nemzetközi halottszállítás	- 0744-282-710
Labor	- 0751-114-307	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0745-606-215
e-mail: marmed@marmed.ro ,		• Maros megyei RMDSZ	- 0745-606-269
www.marmed.ro			- 0758-047-604
• Dora Optics	- 0733-553-976		- 0265/264-442
• Dora Medicals	- 0265/212-971		- 0265/262-907
• Radiológia, echográfia			
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446		

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.